

Foto: Colourbox

KÆRE MODTAGERE AF ERHVERVSNYT NR. 9

Folkebevægelsen mod EU's erhvervsudvalg udsender hermed ERHVERVSNYT nr. 9 til erhvervslivets organisationer, medier, politikere og andre, som beskæftiger sig med EU-spørgsmål.

ERHVERVSNYT udsendes som almindeligt brev og ikke som mail. Et stykke papir i hånden er ofte bedre end 10 mails i indbakken.

Dette nummer koncentrerer sig om EUs landbrugspolitik.

Den første artikel af professor Ole Færgeman handler om udenlandsk opkøb af dansk jord.

Den anden artikel af medlemmer af erhvervsudvalget Karen Sunds og Thorkil Sohn handler om EU's landbrugsreform for årene 2023-27, som er på vej.

Den tredje artikel om EU-godkendelse af nye fødevarer, såkaldt NovelFood. Proceduren er unødigt besværlig for fødevarer, som består af allerede (god) kendte ingredienser, som blot er anvendt eller sammensat på en ny måde – til skade for innovation og virksomheder.

Endelig er der en artikel af direktør Aage Staun, som analyserer en rapport fra EU's revisionsret, der udtaler sig om, hvorvidt de mange penge, som er givet i landbrugsstøtte i årene 2014-20, har haft den tilsigtede effekt på klima- og miljøområdet.

Erhvervsudvalget har valgt denne gang at fokusere på EU's landbrugspolitik, fordi vi har mange lokale landboforeninger som modtagere af ERHVERVSNYT. Vi håber, at det også har

interesse for de andre arbejdsgiverforeninger, som modtager bladet. Der er dog forrest en enkelt mere generel sag, nemlig et debatindlæg vedr. EU's påtænkte direktiv om mindsteløn.

Thorkil Sohn

Foto: Folkebevægelsen mod EU

HENVENDELSER/POST TIL ERHVERVSUDVALGET

Thorkil Sohn
Att.: Erhvervsudvalget
Blidtsvej 26
6950 Ringkøbing

Tlf.: 9749 5407 / 2926 2307
erhvervsudvalg@
folkebevaegelsen.dk

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU'S LANDSSEKRETARIAT

Lyngbyvej 42
2100 København Ø

Tlf.: 3536 3740
fb@folkebevaegelsen.dk

Tirsdag, onsdag og torsdag:
Kl. 10.00-15.00
Mandag og fredag:
Efter aftale

MEDLEMMER AF ERHVERVSUDVALGET

- Thorkil Sohn (kontaktperson)
- Erik Høgh-Sørensen
- Pia Møller
- Lars Rindsig
- Åge Staur
- Luise Hemmer Pihl
- Niels Jørgen Paulsen
- Frederik Bertram Lindegaard
- Karen Sunds

Layout: Karen Hedegaard

OM ERHVERVSNYT

Illustration: Pixabay

VI HØRER GERNE FRA DIG

Alle, der modtager ERHVERVSNYT, er naturligvis velkomne til at kommentere det ved henvendelse til Erhvervsudvalget – også gerne i form af (kritiske) læserindlæg.

Desuden må indholdet frit deles, kommenteres, anvendes og citeres, når blot "Erhvervsudvalget under Folkebevægelsen med EU" anføres som kilde.

STØTTEBIDRAG

Såfremt nogle af ERHVERVSNYTs modtagere kunne tænke sig at støtte Folkebevægelsen mod EU's arbejde, kan bidrag indbetales på Folkebevægelsens konto: 9860-025100 (Folkesparekassen) eller via MobilePay på 62755.

Man kan mærke et eventuelt bidrag "Erhvervsudvalget", og pengene vil i så fald alene blive benyttet til Erhvervsudvalgets udgifter, heriblandt ERHVERVSNYT.

Eventuelle bidrag vil blive behandlet i henhold til reglerne for bidrag til partier. Dette vil sige, at beløb under 20.000 kroner kan skænkes anonymt.

Reglerne må ikke omgås ved at sende flere mindre bidrag fra samme de facto giver, der måske har flere konti/firmaer.

AFMELDING/TILMELDING

Ønsker I ikke at modtage ERHVERVSNYT, så send blot en mail til *thorkil.sohn@mail.dk*, og vi sletter jer straks pr. kulance, *også selv om markedsføringsloven ikke omfatter politiske foreninger, som godt må sende materiale pr. post uden forudgående accept. Udsendelsen af dette nyhedsbrev er således lovlig.*

Kender I andre, der måske gerne vil have ERHVERVSNYT, så send gerne en mail herom med angivelse af postadresse.

Vi takker for de nye tilmeldinger til Erhvervsnyt, som vi har modtaget. Og vi takker også for de frameldinger, som vi har fået – vi respekterer som nævnt dette fuldt ud og vi har ingen interesse i at bruge porto og resurser, som ikke "gør gavn".

Vi benytter lejligheden til at ønske vore læsere en god jul.

Vort næste nummer udsendes i begyndelsen af 2022.

Venlig hilsen
på vegne af erhvervsudvalget
under Folkebevægelsen mod EU,

Thorkil Sohn, sekretær, tlf. 97 49 54 07,
mail: *thorkil.sohn@mail.dk*

ERHVERVSUDVALGETS FORMÅL

At bidrage til at placere Folkebevægelsen mod EU centralt i debatten om EU's negative påvirkninger af erhvervslivets forhold, samt aktivt at påvirke offentligheden i og udenfor den gruppe, der normalt defineres som erhvervslivet, i disse spørgsmål,

At holde sig orienteret om udviklingen i EU's lovgivningsarbejde, og hvordan denne påvirker forskellige erhvervsformer,

At udbygge netværk af forskellig

art, og via disse påvirke og italesætte EU's påvirkning af det danske erhvervsliv,

At opsøge erhvervslivets organisationer og få igangsat en dialog,

At bidrage til Folkebevægelsen mod EU's pressesekretariats og landsledelsens arbejde med baggrundsviden og kontakter, eksempelvis i form af skriftlig eller personlig briefing, rådgivning, udarbejdelse af artikler (til publicering i eget eller i udvalgets navn) mv.

I hele sit virke ønsker udvalget at pointere, at erhvervslivet og fagbevægelsen bør have en fælles interesse i at bevare den danske arbejdsmarkedsmodel, og udvalget vil arbejde for, at EU ikke blander sig i danske løn- og arbejdsvilkår.

Mht. persondatapolitik henvises til Folkebevægelsens hjemmeside.
Linket er: **bit.ly/3rMeY1a**

Og på linket **www.folkebevaegelsen.dk/erhvervsudvalg/** kan man læse mere om erhvervsudvalgets arbejde.

Illustration: Ditte Marie Gyldenberg Olesen

EU SKAL IKKE DIKTERE VORES LØN

EU-kommissionens forslag til direktiv om mindsteløn bør få alle alarmklokker til at ringe.

Overfladisk betragtet kan sagen måske synes ret ligegyldigt for os i Danmark, da de fleste lønmodtagere herhjemme i forvejen får en højere løn end den forventende mindstesats.

Nogle vil måske endda synes, at det er godt, at groft underbetalte får en lovbestemt mindsteløn. Og det er det også. Men måden, hvorpå det sker, er uhyre farlig for Danmark. Farer, som langt overskygger de ovenfor anførte ret uigennemtænkte argumenter.

I Danmark fastsættes løn- og arbejdsvilkår, som altovervejende hovedprincip gennem overenskomster. Det er aftaler mellem fagforeninger og arbejdsgiverforeninger. Regering, Folketing og lovgivning blander sig yderst sjældent. Og sådan har det været i over 100 år.

Får EU held til at få deres direktiv vedtaget, så er det slået fast, at løn- og arbejdsvilkår kan afgøres af EU på alle områder.

Når vore løn- og arbejdsvilkår aftales af arbejdsmarkedets parter (der ved noget om tingene), så får man regler, som er optimale i forhold til virkelighedens krav og udfordringer. Og når parterne er enige, skaber det en – i internationalt perspektiv – enestående

ro på arbejdsmarkedet. Evt. afgørende uenigheder løses nemlig gennem forud aftalte kampmidler: varslede strejker og lockout. Og så er vi i høj grad forskånet for social uro i gaderne, voldelige tilkendegivelser og politiindsats.

Vort system er godt. Det er ikke for meget at sige, at den danske arbejdsmarkedsmodel er et afgørende fundament for vores velfærd. Den har været med til, at vi bevæger os i retning af Grundtvigs ord: *"Og da har i rigdom vi drevet det vidt, når få har for meget og færre for lidt."*

Lønmodtagerne får en bedre løn, en større del af kagen, end vi ser i mange andre lande. Og langt bedre forhold. Og arbejdsgiverne har nærmest verdens bedste arbejdskraft. Danske lønmodtagere er veluddannede, dygtige og ansvarlige. Det skyldes især, at de ikke er "arbejdende fattige", som vi ser det andre steder. Arbejdsgiverne vinder intet ved at presse lønnen så langt i bund som muligt, og skabe et pjalteproletariat – tværtimod.

Desuden er systemet godt for begge parter, når det ikke går så godt. En virksomhed kan fyre en ansat med den ene begrundelse, at der ikke er ordrer og derfor intet arbejde. Og endda med

en nogenlunde god samvittighed, da den ledige får rimelige dagpenge og ikke behøver at gå fra hus og hjem. Flexicurity kaldes det med et engelsk udtryk, der betyder "fleksibilitet og sikkerhed".

Derfor er både danske arbejdsgiverforeninger og fagforeninger modstandere af, at EU vil lovgive om mindsteløn. Og det samme er regeringen og de fleste partier.

Men hvad hjælper det, hvis EU sætter direktivet igennem med magt?

Forholdet kan i nogen grad sammenlignes med EU's barselsdirektiv. Det pålægger os også noget, som mange vil kalde en forbedring, nemlig mere ligestilling pga. obligatorisk barselsorlov til fædre. Men farerne ligner de ovenfor beskrevne. Nu er det ikke os selv; men EU, der bestemmer over vores barselsregler. Og så kan vi hurtigt komme fra asken til ilden.

Jeg ser desværre i det lange løb ikke nogen anden løsning på EU's indblanding i flere og flere af vore indre anliggender end, at vi frigør os fra denne centralistiske og overstatslige magt.

Foto: Colourbox

DANSK LANDSBRUGSJORD TILTRÆKKER SPEKULANTER

Må udlændinge eje de ca. 60% af Danmark, som er landbrugsjord? Ja, det må de gerne. Landbrugsjord er privat ejendom, som kan købes og sælges. Det meste af Danmark er således en handelsvare.

*Ole Færgeman
Professor emeritus, dr.med.*

Der er mange penge i verden, og de koncentrerer hos få personer og selskaber. Hvorledes det hænger sammen står i Thomas Pikettys bøger. De penge skal parkeres et eller andet sted, f.eks. i landbrugsjord, dels for at tjene flere, dels for at bringe dem i nogenlunde sikkerhed.

UDENLANDSKE PENGE TIL LANDBRUGSSELSKABER

En række ændringer af landbrugslovene siden 2010 har åbnet Danmark for sådanne penge, dels for at nedbringe en enorm landbrugsgæld, dels for at løse det selvskabte problem, at nye unge landmænd ikke har råd til at købe de store gårde, vi siden 1950'erne har

tilladt ved sammenlægning af mange små gårde. Nu skal der større muskler til.

Fonde, kapitalfonde, og andre selskaber må derfor nu gerne købe landbrugsjord, men selskabernes interesse ville være til at overskue, hvis direktøren eller bestyrelsesformanden selv skal bo på gården og stå for driften. Så vi ophævede også bopælspligten, vi ophævede loftet over, hvor store gårdene må være, og vi ophævede kravet om, at en uddannet landmand skal bestemme hvordan gården skal drives.

Det er endvidere en selvfølge i åbne økonomier som det danske, at aktier i landbrugselskaber kan handles indenfor og på tværs af landegrænser. Det blev derfor umuligt at forhindre, at

dansk landbrugsjord efterhånden bliver udenlandsk ejendom.

I 2018 var dog højst 66.500 hektar (2,5% af landbrugsarealet) på udenlandske hænder, overvejende hollandske og tyske. Det var til at overskue, men ministeriet følger ikke udviklingen, og i fag- og dagspresse rapporteres løbende om jordkøb, formidlet eksempelvis af investeringsfirmaer som Dansk Demetra.

Fornylig købte dette i øvrigt tyske firma 280 hektar landbrugsjord på Møn. I forvejen havde det erhvervet 2.200 hektar rundt omkring i Danmark på vegne af Munich Re, som er verdens næststørste genforsikringselskab. Andelen af landbrugsjord på udenlandske hænder er antageligt nu langt større end 2,5%.

UNØDVENDIGT SMALT KOMMISSORIUM FOR TVÆRMINISTERIEL ARBEJDSGRUPPE

I maj nedsatte ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri en tværministeriel arbejdsgruppe til at se på problemet, men i første omgang skulle den kun se på købet foretaget af investorer uden for EU. Af flere grunde bør kommissoriet imidlertid være så ambitiøst, at arbejdsgruppen kan beskæftige sig reelt med baggrunden for købene og med Danmarks hele rolle i den transnationale handel med landbrugsjord, ikke mindst handlen inden for EU.

Det kan han gøre, fordi EU-domstolen betragter landbrugsjord som et særligt aktiv ("special asset"). Den accepterer derfor begrænsninger i overholdelse af EU's grundprincipper om kapitalens og personers frie bevægelighed, såfremt en medlemsstat vitterligt ønsker at forhindre overdreven spekulation i jord, eller ønsker at bevare landbosamfund, eller ønsker at opretholde bæredygtige landbrugsformer

bit.ly/3IA11t1

Arbejdsgruppen burde også interessere sig for danske landbrugsindustriers køb eller forpagtning af landbrugsjord i udlandet. Af deres hjemmesider fremgår det, at de alene i det østlige Euro-

pa råder over større jordarealer end udenlandske investorer gør det i Danmark. De gør heller ingen hemmelighed af deres fortjenester ved spekulation i køb og salg af jord.

bit.ly/3dyAjTm

Om danske landbrugsindustrier bruger samme fremgangsmåde som hollandske landbrugsindustrier kan vi ikke vide. Hollændernes køb og salg i samarbejde med storbanker (Rabobank) og korrupte rumænske myndigheder er indgående beskrevet af de prisbelønnede journalister, Luke Dale-Harris og Sorin Semeniuc,

bit.ly/3GpQkHF

STATSLIG JORDBRUGSFOND TIL FREMME AF SMÅ LANDBRUG OG KONKURRENCE MED UDENLANDSK KAPITAL

Uanset den transnationale handel med landbrugsjord bør unge jordbrugere i Danmark kunne forpagte eller købe en mindre landbrugsbedrift. Det sker også i begrænset omfang, men det skal ske i langt større omfang, hvis det skal holde trit med de udenlandske investeringer. Folketinget bør derfor gøre det, som det var på nippet til at gøre i 2001, nemlig vedtage en lov om oprettelse af en statslig jordbrugerfond til

årligt at erhverve og udstykke op til 30 større landbrugsejendomme til mindre landbrug på højst 75 hektar. De kunne så bortforpagtes eller sælges til veluddannede jordbrugere, der gerne vil bidrage til et klima- og naturvenligt landbrug og landskab i Danmark. En Statslig jordbrugerfond bør etableres med mindst 1 milliard kroner i grundkapital og muligheden for at yde lån eller statsgaranti på mindst 10 milliarder kroner.

ET SERIØST KOMMISSORIUM FOR MINISTERENS ARBEJDSGRUPPE

Ministerens tværministerielle arbejdsgruppe bør således udstyres med et langt mere ambitiøst kommissorium end kun at se på jordkøb, der foretages af investorer uden for EU.

Den bør i det mindste kunne belyse de mange negative konsekvenser af de ændringer af landbrugslovene siden 2010, som har fremmet transnational handel med landbrugsjord ved bl.a. at fjerne loftet over bedriftsstørrelser, ved at ophæve bopælspligten og ved at tillade såvel danske som udenlandske selskaber, og alt derimellem, at eje landbrug.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU VIL STILLE OP TIL VALG

Folkebevægelsen mod EU har skudt kampagne i gang for igen at komme i EU-parlamentet. Mere end 70.000 elektroniske underskrifter skal der til – og du kan støtte.

Folkebevægelsen mod EU har været repræsenteret i EU-parlamentet i mere end 30 år, senest med Rina Ronja Kari, som ved valget i 2019 ikke opnåede genvalg.

Folkebevægelsen mod EU har i alle årene arbejdet med at informere danskerne om EU, agere vagthund, og arbejdet for mindst muligt EU-indblanding i danske forhold.

VIL DU OGSÅ HAVE VAGTHUNDEN TILBAGE I PARLAMENTET, SÅ HJÆLP OS:

Giv os en vælgererklæring:
folkebevaegelsen.dk/
vaelgererklaering

Giv et økonomisk bidrag
Ethvert bidrag – stort som småt – tæller og bliver modtaget med stor taknemmelighed!
MobilePay: 62755 – Netbank: 9860-025100

Bliv medlem
Som medlem er du med til at gøre

en stor forskel for Folkebevægelsen mod EU og EU-modstanden

Læs mere og meld dig ind på
folkebevaegelsen.dk/bliv-medlem

DEN KOMMENDE IKKE ENDELIGE LANDBRUGSREFORM FOR 2023–27

Af Karen Sunds og Thorkil Sohn,
medlemmer af erhvervsudvalget

EU's landbrugspolitik, kaldet CAP'en, er i bevægelse igen, og der er i sommeren 2021 nu opnået enighed i trilogien mellem Kommissionen, EU-Parlamentet og Ministerrådet omkring rammerne, som er beskrevet i de tre nye forordninger – CAP-planforordningen, den Horisontale forordning og Markedsforordningen.

- CAP-forordningen sætter rammerne for de kommende ordninger og deres finansiering
- Den Horisontale forordning sætter blandt andet reglerne for udbetalinger, revisioner, kontrol og sanktioner.
- Markedsforordningen (CMO) sætter rammerne for markedsstøtteordningerne, såsom bier og producentorganisationerne.

Mange elementer fortsættes uden ændringer, men der udfases elementer i landbrugspolitikken såsom den grønne støtte og introduceres nye virkemidler såsom eco-schemes.

Procenterne indenfor hvad der skal bruges til miljø- og klimaformål fastlægges også, og eks. skal 25% af søjle I bruges til eco-schemes, som skal sikre, at landbruget leverer på de grønne krav. Alle lande skal sikre, at mindst 35 pct. af EU-midlerne i søjle II bruges på miljø, klima og biodiversitetsformål m.m.

Der arbejdes stadigvæk med to søjler i landbrugspolitikken:

- Søjle I som er den direkte støtte til landbruget på baggrund af hektarer (denne nedsættes forventeligt fra ca. 2.000 kr. til ca. 1.200 kr. pr. dyrket hektar) og en
- Søjle II som er fokuseret på udvikling af landdistrikterne med mulighed for støtteordninger indenfor kommunale vådområder, staldbyggerier, mini-vådområder, miljøteknologier og bio-raffinerer af landbrugsprodukter.

Den procentuelle fordeling (fleksprocenten) af landbrugsstøtten mellem Søjle I og Søjle II afklares i den nationale politiske arena.

Foto: Colourbox

Den økonomiske virkelighed på landbrugsområdet i 2023-27:

- Årlig dansk landbrugsstøtte under Søjle I – 862.367.277 Euro, som defineret i Anneks VII og kan fordeles jf. reglerne i artikel 81.1 i CAP-planforordningen.
- Årlig dansk landbrugsstøtte under Søjle II – 75.934.060 Euro, som defineret i Anneks VIII og kan fordeles jf. reglerne i artikel 82.2 i CAP-planforordningen.
- Årlig dansk landbrugsstøtte til Biavl – 295.539 Euro, som defineret i Anneks IX og kan fordeles jf. reglerne i artikel 82.2 i CAP-planforordningen.

Samlet set er der tale om årlige udbetalinger på 938.596.876 Euro svarende til 6.992.546.726, 20 DKK.

Den videre proces inden den nye landbrugsreform rammer landbruget 1. januar 2023 er følgende:

- De nationale politiske forhandlinger i Danmark om den nationale udmøntning af rammen for landbrugsstøtten gennem CAP-planen i efteråret 2021. Disse er nu flyttet til Finansministeriet.
- Høringer af den nationale udmøntning i erhvervet og blandt interesseorganisationer af CAP-planen slutter 6. oktober 2021.
- 1. januar 2022 skal den danske implementering af CAP-planen sendes til godkendelse ved EU-Kommissionen.

- Marts 2022 skal den kommende danske lov – CAP-loven forelægges og vedtages i Folketinget, hvor regeringen bemyndiges til at udfærdige bekendtgørelser mm.
- Efteråret 2022 skal EU-Kommissionen gerne have godkendt udmøntningen af den danske CAP-plan.
- 1. januar 2023 skal CAP-planen være godkendt og de nye regler skal være på plads og dermed kan nye støtteordninger åbne.
- 1. februar 2023 skal den nye meget vigtige ordning for landbruget Basisindkomststøtten åbne gennem Fællesskemaet og dermed kan landbruget søge deres vigtige hektarstøtte.
- Andre ordninger vil åbne løbende igennem perioden 2023-27 både under Søjle I og Søjle II.

NATIONALE ANSVARLIGE MYNDIGHEDER I DANMARK

Det er i Danmark Landbrugsstyrelsen under Fødevarerministeriet der har hovedansvaret for implementeringen af den nye landbrugspolitik.

Desuden har Plan og Boligstyrelsen et enkelt ansvarsområde i LAG, som er støtte til landdistrikternes udvikling såsom legepladser, forsamlingshuse og virksomheder ude på landet.

STØRSTE MANGLER PÅ LANDBRUGSOMRÅDET

Det er naturligvis en politisk individuel holdning om der skal være landbrugsstøtte eller ej og på samme måde kan niveauet af denne diskuteres. Dog er det nærliggende at konkludere, at udkommet af den politiske aftale i

Bruxelles igennem trilogforhandlingerne og det forventede resultat af de danske politiske forhandlinger nok mest er et jævnt resultat. Ingen kan vidst for alvor være tilfredse.

På det miljø- og klimapolitiske område sker der noget, men ikke overvældende – og landbruget som er et af Danmarks største erhverv får ikke afgørende besked om, at der bør ske noget drastisk, når der tales om de kriser, vi står overfor, hvad enten der er tale om udledningen af kvælstof og fosfor, biodiversitetstilbagegangen og behovet

for drastiske reduktioner af de udledte klimagasser. EU vælger dermed ikke, at bruge alle de økonomiske midler i den kommende landbrugsaftale på at gøre noget drastisk.

De fleste af midlerne vil fortsat være direkte støtte til produktionen ude på landbrugsarealerne i form af hektarstøtte, når der eks. dyrkes korn, græs, majs mm.

For landbruget må det samtidigt føles som om, at der skæres et par skiver mere af støtten samtidigt med at kravene hæves for at få støtten. Der tages ikke for alvor livtag med den støtte som dansk landbrug i så mange år har ønsket udfaset i hele EU.

Det må være besnærende for begge parter at se på England og konstatere, at deres støtte fremover vil fokusere udelukkende på miljø, klima og bio-

diversitet og med en fuld udfasning af den direkte støtte inden 2027, som på samme tid vil være en klods om benet på dansk miljø-, klima- og biodiversitetspolitik, samt dansk landbrug mange år endnu.

LÆS MERE HER

Fødevareministeriet:
bit.ly/3dz36Hy

Landbrugsstyrelsen
bit.ly/3lJncU4

Plan og Boligstyrelsen:
bit.ly/3rNGbQZ

LANGSOMMELIGHED STÅR I VEJEN FOR NYE FØDEVARER

EU indførte i 1997 regler om såkaldt "novel-food"; nye fødevarer, som ikke tidligere er blev brugt i nævneværdigt omfang.

Sådan nye fødevarer skal godkendes af EFSA; EU's myndighed for fødevaresikkerhed for at sikre, at den nye fødevarer er OK.

Hvis et firmas ansøgning ender med at falde i kategorien "novel-food", hvilket i parentes bemærket kan ske, selv om produktet i og for sig er "kendt", idet det består af almene ingredienser, blot anvendt på en ny måde –, så venter et større hækkeløb forude. Godkendelsen tager mindst 1½ år og forlænges ofte, hvis der er mindre fejl fra ansøgerens side – og så forlænges behandlingstiden ofte til langt over 2 år.

Hertil kommer, at de undersøgelser og forsøg, der skal laves for at vurdere produktet, for det meste skal finansieres af ansøgeren, vel at mærke før man kender resultatet af ansøgningen. Det kan løbe op i millioner af kroner.

Hvis man gennem kreative ansøgninger, og uopmærksomhed hos EFSA formår at få et nyt produkt rubriceret under en anden kategori, så slipper man for meget.

Selv om man måske kan forsvare denne besværlige proces, hvis det drejer sig om nye GMO-produkter o.lign., så skydes der langt over målet i andre tilfælde.

Et eksempel herpå finder vi i Danmark, hvor firmaet "Beyond Mushrooms" har

planer om at lave et proteinrigt kødliggende produkt på basis af mycelium fra østershatte, altså et kendt produkt, der stødes til pulver. Et produkt, som også må regnes for miljø- og klimavenligt.

Men den ovenfor beskrevne godkendelsesprocedure har medført, at firmaet har dømt "pause" og overvejer hele situationen.

"Det er dybt frustrerende" siger medejer af Beyond Mushrooms, Tobias Lau til Effektivt Landbrug 12. nov. 2021. Og Pernille Weiss (K), medlem af EU-parlamentet følger op: "De her regler bliver en blindgyde for innovation."

Kilde: Effektivt Landbrug 12. nov. 2021.

MILLIARDSPILD I KRISETID

En ny rapport skrevet af EU's egen revisionsret slår nu fast, at de mange milliarder, EU afsatte til grønne initiativer i landbruget for perioden 2014–2020, ingen klimaeffekt har haft.

Af Åge Staun, tidl. næstformand, Folkebevægelsen mod EU

I sidste budgetperiode (2014–2020) udgjorde landbrugsstøtten over 400 milliarder euro.

Af de mere end 400 milliarder afsatte EU 103,2 milliarder euro, eller 767.410.000.000 danske kroner, til grønne initiativer. Landbrugsstøtten er den største post i EU-budgettet.

NØDVENDIGT MED GRØNNERE OG MERE BÆREDYGTIGT LANDBRUG

Det er nødvendigt med en mere grøn, ansvarlig og bæredygtig landbrugsproduktion.

I Danmark kommer over 30 procent af vores samlede udledning af drivhusgasser fra landbruget. I EU er det gennemsnitligt over 10 procent af den samlede drivhusgasudledning, der stammer fra landbruget.

Gennem årene er EU's landbrugsstøtte blevet kritiseret for at gå mest til de former for landbrug, der forurener mest. Stort, konventionelt landbrug nyder godt af meget EU-støtte, mens landmænd der giver plads til naturen, risikerer at miste støtte.

LOVENDE LØFTER

EU's landbrugsstøtte skal altså enten skrottes eller laves om, hvis vi vil i mål med den grønne, bæredygtige omstilling af landbrugsproduktionen i EU. Der er desværre ikke opbakning i EU til at lade de enkelte lande forvalte egne støttekroner og afskaffe landbrugsstøtten på EU-niveau, så der kan produceres grønne, bæredygtige fødevarer på lige konkurrencemæssige vilkår på verdensmarkedet. Derfor må løsningen indtil videre blive en reform af landbrugsstøtten.

EU's ledere tog et skridt i den retning, da de i sidste budgetperiode valgte at øremærke 26 procent af landbrugsstøtten til grønne tiltag.

Dermed signalerede EU-toppen, at de var begyndt at tage klimakrisen alvor-

ligt. Nu skulle EU bruge den vigtigste del af det omfattende EU-budget til at bidrage til den grønne omstilling.

Omlægningen af landbrugsstøtten udgjorde en glimrende reklame for EU-samarbejdet, da den blev præsenteret som en fælles løsning på et fælles problem.

EU: INGEN FAKTISK FORANDRING

Nu viser det sig dog, at de 767.410.000.000 kroner, der blev øremærket til grønne tiltag, slet ingen klimaeffekt har haft.

EU's revisionsret skriver, at *"EU's landbrugsfinansiering vedrørende klimaindsatsen ikke [har] bidraget til at reducere drivhusgasemissionerne fra landbruget"*. Dette skyldes, at de tiltag, der levede op til EU's retningslinjer for grønt landbrug, kun havde "beskedent potentiale til at modvirke klimaændringer".

Med andre ord har EU på de knap syv år, sidste budgetperiode varede, fortsat støttet landbrug, der ikke har haft tilstrækkelig fokus på reduktion af miljøbelastningen. Det er bare blevet kaldt "grønt".

Det er værd at bemærke, at kritikken af EU's forgrønnelsestiltag for landbruget ikke alene kommer fra klimaorganisationerne, der plejer at være kritiske over for EU's landbrugspolitik. Den kommer fra EU's egen revisionsret.

Revisionsrapporten, der blev udgivet d. 21. juni i år, fylder hele 68 sider og konkluderer, at den førte landbrugspolitik ikke afspejler EU's hævdede klimaambitioner.

FEJLENS KONSEKVENSER

De mangelfulde regler har medført falsk markedsføring af EU-samarbejdet. Vores EU-skattekroner hjælper ikke den grønne, bæredygtige omstilling, men gør det modsatte.

De har også betydet, at EU har spildt syv år i en tid, hvor klimakrisen bliver stadig mere alvorlig.

Endelig betyder de, at EU har spildt

skattekroner for et beløb svarende til mere end Danmarks årlige offentlige udgifter. Det er ikke småpenge, der er tale om. Politiske intentioner om skattemidlernes brug blev undermineret af EU's forvaltningsmæssige inert.

NY LANDBRUGSSTØTTE – ELLER?

Fire dage efter den omtalte rapport fra EU's revisionsret udkom, blev EU-institutionerne enige om en reform af landbrugsstøtten.

Den nye plan omfatter blandt andet endnu større øremærkninger til grønne tiltag. Har man så lært af fejlene den tidligere ordning?

Ikke rigtigt, hvis man skal tro organisationerne European Environmental Bureau, Birdlife og Greenpeace, der i fællesskab har udgivet en omfattende analyse af den nye landbrugsstøtte.

Organisationerne beskriver, at der fortsat er stor fleksibilitet i, hvordan forgrønnelseordningerne må tolkes, og at det beløb, der rent faktisk vil gå til grønne tiltag, formentlig vil være meget lavere end de henholdsvis 25 og 25 procent.

EU fortsætter altså med at spille tid og vores fælles penge.

EU's falske forgrønning af landbruget er spild af tid og penge.

Foto: microstock3D / Shutterstock